

Përkthim jozyrtar i bërë nga Qendra Shqiptare për të Drejtën Ndërkombëtare (ACIL), mbështetur nga Fondacioni Gjerman për Bashkëpunim Ligjor Ndërkombëtar (Fondacioni IRZ).

ALBANIAN CENTER
OF
INTERNATIONAL LAW

DEUTSCHE STIFTUNG FÜR
INTERNATIONALE RECHTLICHE
ZUSAMMENARBEIT E.V.

Stabilitätspakt für Südosteuropa
Gefördert durch Deutschland
Stability Pact for South Eastern Europe
Sponsored by Germany

34.

KONVENTA MBI JURIDIKSIONIN, LIGJIN E ZBATUESHËM, NJOHJEN, ZBATIMIN DHE BASHKËPUNIMIN NË LIDHJE ME PËRGJEGJËSINË PRINDËRORE DHE MASAT PËR MBROJTJEN E FËMIJËVE *E miratuar më 19 tetor 1996*

Shtetet nënshkruese të kësaj Konvente,

Duke marrë në konsideratë nevojën për të përmirësuar mbrojtjen e fëmijëve në situatat ndërkombëtare,

Duke dëshiruar të shmangin konfliktet ndërmjet sistemeve të tyre ligjore në lidhje me juridiksionin, ligjin e zbatueshëm, njohjen dhe zbatimin e masave për mbrojtjen e fëmijëve,

Duke pasur parasysh rëndësinë e bashkëpunimit ndërkombëtar për mbrojtjen e fëmijëve,

Duke konfirmuar se interesat e fëmijëve janë të një rëndësie parësore;

Duke vërejtur se Konventa e 5 tetorit 1961, në lidhje me kompetencat e autoriteteve dhe ligjin e zbatueshëm për mbrojtjen e të miturve, ka nevojë për rishikim;

Duke dëshiruar të vendosin dispozita të përbashkëta për këtë qëllim, duke marrë në konsideratë Konventën e Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Fëmijës, 20 nëntor 1989,

Kanë rënë dakord për dispozitat e mëposhtme:

KAPITULLI I FUSHA E VEPRIMIT TË KËSAJ KONVENTE

Neni 1

1. Objektivat e kësaj Konvente janë:

- a. të përcaktojë shtetin, autoritetet e të cilit kanë juridiksion për të marrë masa në lidhje me mbrojtjen e fëmijëve ose pasurisë së tyre;
- b. të përcaktojë se cili ligj duhet të zbatohet nga këto autoritete në ushtrimin e juridiksionit të tyre;
- c. të përcaktojë ligjin e zbatueshëm për përgjegjësinë prindërore;
- d. të parashikojë njohjen dhe zbatimin e këtyre masave mbrojtëse në të gjitha shtetet kontraktuese;
- e. të vendosin bashkëpunimin ndërmjet autoriteteve të shteteve kontraktuese, sipas nevojës, në mënyrë që të përmbushen qëllimet e kësaj Konvente.

2. Për qëllimet e kësaj Konvente, termi “përgjegjësi prindërore” nënkupton autoritetin prindëror ose çdo marrëdhënie të ngjashme të autoritetit që përcakton të drejtat, kompetencat dhe përgjegjësitë e prindërve, kujdestarëve ose përfaqësuesve të tjerë ligjorë në lidhje me fëmijën ose pasurinë e tij.

Neni 2

Kjo Konventë zbatohet për fëmijët nga momenti i lindjes deri në moshën 18 vjeç.

Neni 3

Masat e referuara në nenin 1 do të kenë lidhje, në veçanti, me:

- a. dhënien, ushtrimin, përfundimin ose kufizimin e përgjegjësisë prindërore, si dhe delegimin e saj;
- b. të drejtat e kujdestarisë, duke përfshirë të drejtat në lidhje me kujdesin për fëmijën dhe, në veçanti, të drejtën për të përcaktuar vendbanimin e fëmijës, si dhe të drejtat e hyrjes, duke përfshirë të drejtën për ta marrë fëmijën për një periudhë të kufizuar kohe, në një vend tjetër nga ai i banesës së përhershme të fëmijës;
- c. kujdestarinë dhe institucionet e ngjashme;
- d. përcaktimin dhe funksionet e çdo personi apo organi që përfaqëson apo ndihmon fëmijën, që është përgjegjës për fëmijën ose pasurinë e tij;
- e. vendosjen e fëmijës në një familje kujdestare nën kujdesin institucional, sigurimin e kujdesit kafala¹ apo të një institucioni të ngjashëm;
- f. mbikëqyrjen nga një autoritet publik për kujdesin e treguar ndaj fëmijës nga çdo person që ka fëmijën nën përgjegjësinë e vet;
- g. administrimin, ruajtjen ose eliminimin e pasurisë së fëmijës.

Neni 4

Kjo Konventë nuk është e zbatueshme për:

- a. vendosjen ose kundërshtimin e marrëdhënies prind-fëmijë;
- b. vendimet mbi adoptimin, masat përgatitore për adoptim ose anulimin, apo revokimin e adoptimit;
- c. emrin dhe mbiemrin e fëmijës;
- d. emancipimin;
- e. detyrimet për mbajtjen;
- f. fondet e mirëbesimit apo vazhdimin e trashëgimisë;
- g. sigurimet shoqërore;
- h. masat publike të karakterit të përgjithshëm në çështjet e arsimit ose ato shëndetësore;
- i. masat e marra si rezultat i veprave penale të kryera nga fëmijët;
- j. vendimet mbi të drejtat e strehimit politik dhe ato mbi emigracionin.

¹ Adoptim në konceptin e së Drejtës Islame

KAPITULLI II JURIDIKSIONI

Neni 5

1. Autoritetet gjyqësore ose administrative të shtetit kontraktues, ku fëmija ka banesën e përhershme, kanë juridiksion për të marrë masa në lidhje me mbrojtjen e fëmijës ose të pronës së tij.
2. Në bazë të nenit 7, në rast ndryshimi të banesës së përhershme të fëmijës në një shtet tjetër kontraktues, autoritetet e shtetit të banesës së re kanë juridiksion.

Neni 6

1. Për fëmijët emigrantë dhe fëmijët të cilët, për shkak të problemeve të ndodhura në vendin e tyre, janë zhvendosur në një shtet tjetër, autoritetet e shtetit kontraktues në territorin e të cilit ndodhen këta fëmijë si rezultat i zhvendosjes së tyre, kanë juridiksionin e parashikuar në nenin 5 paragrafi 1.
2. Dispozitat e paragrafit të mësipërm zbatohen, gjithashtu, për fëmijët, banesa e përhershme e të cilëve nuk mund të përcaktohet.

Neni 7

1. Në rast të ndonjë largimi apo mbajtjeje pa të drejtë të fëmijës, autoritetet e shtetit kontraktues në të cilin fëmija ka qenë banor i zakonshëm, menjëherë para largimit apo mbajtjes, ruajnë juridiksionin e tyre, derisa fëmija të ketë marrë një banesë të zakonshëm në një shtet tjetër:

a. çdo person, institut ose çdo organ tjetër që ka të drejtat e kujdestarisë, ka rënë dakord për largimin apo mbajtjen; ose

b. fëmija ka banuar në këtë shtet tjetër për një periudhë prej jo më pak se një vit pasi personi, instituti apo organi tjetër që ka të drejtat e kujdestarisë, ka ose duhet të ketë pasur dijeni për vendndodhjen e fëmijës, asnjë kërkesë për kthimin e bërë brenda kësaj periudhe nuk është pezull, dhe fëmija është vendosur në ambientin e ri të tij/të saj.

2. Largimi apo mbajtja e një fëmije konsiderohen të gabuara në rastin kur:

a. shkelin të drejtat e kujdestarisë që i jepen një personi, një institucioni apo ndonjë organi tjetër, kolektivisht ose individualisht, sipas ligjit të shtetit në të cilin fëmija ka qenë banor i zakonshëm, menjëherë para largimit apo mbajtjes;

b. në kohën e largimit apo mbajtjes, kur këto të drejta ushtroheshin, kolektivisht ose individualisht, ose duhet të ishin ushtruar në këtë mënyrë, me përjashtim të largimit apo mbajtjes.

Të drejtat e kujdestarisë të referuara në nënparagrafin (a) më sipër, mund të lindin veçanërisht përmes funksionimit të ligjit ose për shkak të një vendimi gjyqësor ose administrativ, apo një marrëveshjeje që ka efekt ligjor sipas ligjit të këtij shteti.

3. Për sa kohë që autoritetet e përmendura së pari në paragrafin 1 e ruajnë juridiksionin e tyre, autoritetet e shtetit kontraktues, tek i cili fëmija është larguar ose në të cilin ai ose ajo është mbajtur, mund të marrin vetëm ato masa urgjente që, sipas nenit 11, janë të nevojshme për mbrojtjen e fëmijës ose pronës së fëmijës.

Neni 8

1. Me anë të përjashtimit, autoriteti i shtetit kontraktues që ka juridiksion sipas nenit 5 ose 6, nëse gjykon se autoriteti i një shteti tjetër kontraktues do të vendosej më mirë në një rast të veçantë për të vlerësuar interesin më të mirë të fëmijës:

- mund të kërkojë që autoriteti tjetër, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose me ndihmën e autoritetit qendror të shtetit të tij, të marrë juridiksionin për të ndërmarrë këto masa mbrojtëse, si ta gjykojë të nevojshme;

- mund të pezullojë shqyrtimin e çështjes dhe të ftojë palët të paraqesin këtë kërkesë para autoritetit të këtij shteti tjetër.

2. Shtetet kontraktuese, autoritetet e të cilëve mund të adresohen siç parashikohet në paragrafin e mësipërm, janë:

a. një shtet, shtetas i të cilit është ky fëmijë;

b. një shtet, në të cilin ndodhet pasuria e fëmijës;

c. një shtet, autoritetet e të cilit janë në shqyrtim e sipër të një kërkesë për divorc ose ndarje ligjore të prindërve të fëmijës ose për anulimin e martesës së tyre;

d. një shtet, me të cilin fëmija ka lidhje të ngushta.

3. Autoritetet e interesuara mund të procedojnë për një shkëmbim mendimesh.

4. Autoriteti i adresuar, siç parashikohet në paragrafin 1, mund të marrë juridiksionin në vend të autoritetit që ka juridiksion sipas nenit 5 ose 6, nëse e gjykon se kjo është në të mirën e fëmijës.

Neni 9

1. Nëse autoritetet e një shteti kontraktues të referuara në nenin 8 paragrafi 2, në rastin e veçantë gjykojnë se janë në pozitë më të mirë për të vlerësuar interesin më të mirë të fëmijës:

- mund t'i kërkojnë autoritetit kompetent të shtetit kontraktues të banesës së zakonshme të fëmijës, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose me ndihmën e autoritetit qendror të këtij shteti, që të autorizohen për të ushtruar juridiksionin për të marrë masa mbrojtëse, të cilat i gjykojnë të nevojshme;

- mund të ftojnë palët të paraqesin këtë kërkesë para autoritetit të shtetit kontraktues të banesës së përhershme të fëmijës.

2. Autoritetet e interesuara mund të procedojnë për një shkëmbim mendimesh.

3. Autoriteti që fillon bërjen e kërkesës mund të ushtrojë juridiksion në vend të shtetit kontraktues të banesës së përhershme të fëmijës vetëm nëse ky autoritet e pranon kërkesën.

Neni 10

1. Pa asnjë paragjykim në lidhje me dispozitat e neneve 5-9, autoritetet e një shteti kontraktues, që ushtrojnë juridiksionin për të vendosur në lidhje me një kërkesë për divorc ose ndarje ligjore të prindërve të një fëmije që është banor i zakonshëm në një shtet tjetër kontraktues ose për anulimin e martesës së tyre, nëse e parashikon ligji i shtetit të tyre, mund të marrin masa për mbrojtjen e fëmijës apo të pasurisë së tij, nëse:

a. në kohën e fillimit të procedimit, njëri nga prindërit e tij ose të saj ka pasur banesë të përhershme në këtë shtet dhe njëri prej tyre ka përgjegjësi ligjore në lidhje me fëmijën;

b. juridiksioni i këtyre autoriteteve për të marrë këto masa është pranuar nga prindërit, si dhe nga ndonjë person tjetër i cili ka përgjegjësi prindërore në lidhje me fëmijën dhe kur është në interes të fëmijës.

2. Juridiksioni i parashikuar në paragrafin 1 për të marrë masa për mbrojtjen e fëmijës ndërpritet nëse vendimi për të lejuar ose refuzuar kërkesën për divorc, ndarjen ligjore ose prishjen e martesës ka marrë formë të prerë, ose procedimi ka përfunduar për ndonjë arsye tjetër.

Neni 11

1. Në të gjitha rastet emergjente, autoritetet e ndonjë shteti kontraktues, në territorin e të cilit ndodhet fëmija ose prona që i përket fëmijës, ka juridiksion për të marrë masat e nevojshme mbrojtëse.

2. Masat e marra sipas paragrafit të mësipërm, për sa i përket një fëmije që është banor i zakonshëm në shtetin kontraktues, do të shfuqizohen nëse autoritetet, të cilat kanë juridiksion sipas neneve 5-10, kanë marrë masat që kërkohen sipas rrethanave.

3. Masat e marra sipas paragrafit 1 në lidhje me fëmijën që është banor i zakonshëm në një shtet jokontraktues, do të shfuqizohen në secilin shtet kontraktues, nëse masat e kërkuara sipas rrethanave dhe ato të marra nga autoritetet e një shteti tjetër njihen në shtetin kontraktues në fjalë.

Neni 12

1. Në bazë të nenit 7, autoritetet e një shteti kontraktues, në territorin e të cilit ndodhet fëmija ose prona që i përket fëmijës, kanë juridiksion për të marrë masa të një karakteri të përkohshëm për mbrojtjen e fëmijës ose pronës së fëmijës, me efekt territorial të kufizuar në shtetin në fjalë, për sa kohë që këto masa nuk janë në mospërputhje me masat e marra tashmë nga autoritetet të cilat kanë juridiksion sipas neneve 5-10.

2. Masat e marra sipas paragrafit të mësipërm, në lidhje me një fëmijë që është banor i zakonshëm në një shtet kontraktues, do të shfuqizohen nëse autoritetet të cilat kanë juridiksion sipas neneve 5-10 të kenë marrë një vendim në lidhje me masat mbrojtëse, të cilat mund të kërkohen sipas rrethanave.

3. Masat e marra sipas paragrafit 1, në lidhje me një fëmijë i cili është banor i zakonshëm në një shtet jokontraktues, do të shfuqizohen në shtetin kontraktues ku janë marrë masat, nëse masat e kërkuara nga rrethanat dhe të marra nga autoritetet e një shteti tjetër janë njohur në shtetin kontraktues në fjalë.

Neni 13

1. Autoritetet e një shteti kontraktues, të cilët kanë juridiksion sipas neneve 5 deri në 10 për të marrë masa për mbrojtjen e fëmijës ose pasurisë së fëmijës, duhet të frenohen nga ushtrimi i këtij juridiksioni, nëse, në kohën e fillimit të procedurave, masat korresponduese janë kërkuar nga autoritetet e një shteti tjetër kontraktues që ka juridiksion sipas neneve 5-10 në kohën e kërkesës dhe janë akoma në proces shqyrtimi.

2. Dispozitat e paragrafit të mësipërm nuk do të zbatohen nëse autoritetet, para të cilave është paraqitur fillimisht kërkesa për marrjen e masave, nuk kanë juridiksion.

Neni 14

Masat e marra në zbatim të neneve 5-10 qëndrojnë në fuqi sipas afateve të tyre, edhe nëse një ndryshim rrethanash ka eliminuar bazën mbi të cilat është ngritur juridiksioni, për sa kohë që autoritetet, të cilat kanë juridiksion sipas Konventës, nuk kanë ndryshuar, zëvendësuar apo përfunduar këto masa.

KAPITULLI III LIGJI I ZBATUESHËM

Neni 15

1. Në ushtrimin e juridiksionit të tyre, sipas dispozitave të kapitullit II, autoritetet e shteteve kontraktuese do të zbatojnë ligjin e tyre.
2. Megjithatë, për sa kohë që mbrojtja e fëmijës ose e pasurisë së fëmijës e kërkon këtë, ato mund të zbatojnë përjashtimisht ose ta marrin në konsideratë ligjin e shtetit tjetër, me të cilin situata ka një lidhje thelbësore.
3. Nëse banesa e përhershme e fëmijës ndryshon në një shtet tjetër kontraktues, nga koha e ndryshimit, ligji i këtij shteti tjetër ka epërsi mbi kushtet e zbatimit të masave të marra në shtetin e ish-banesës së përhershme.

Neni 16

1. Dhënia ose shuarja e përgjegjësisë prindërore me anë të funksionimit të ligjit, pa ndërhyrjen e një autoriteti gjyqësor ose administrativ, udhëhiqet nga ligji i shtetit të banesës së zakonshme të fëmijës.
2. Dhënia ose shuarja e përgjegjësisë prindërore me anë të një marrëveshjeje ose akti të njëanshëm, pa ndërhyrjen e një autoriteti gjyqësor ose administrativ, udhëhiqet nga ligji i shtetit të banesës së zakonshme të fëmijës në kohën kur marrëveshja ose akti i njëanshëm bëhet i vlefshëm.
3. Përgjegjësia prindërore, e cila ekziston sipas ligjit të shtetit të banesës së zakonshme të fëmijës, vazhdon të ekzistojë pas një ndryshimi të banesës së zakonshme në një shtet tjetër.
4. Nëse banesa e përhershme e fëmijës ndryshon, dhënia e përgjegjësisë prindërore me anë të funksionimit të ligjit të një personi i cili tashmë nuk ka një përgjegjësi të tillë, udhëhiqet nga ligji i shtetit të banesës së tij të re.

Neni 17

Ushtrimi i përgjegjësisë prindërore rregullohet nga ligji i shtetit të banesës së zakonshme të fëmijës. Nëse banesa e zakonshme e fëmijës ndryshon, ai rregullohet nga ligji i shtetit të banesës së re.

Neni 18

Përgjegjësia prindërore e përmendur në nenin 16 mund të përfundojë, ose kushtet e ushtrimit të saj mund të modifikohen, me anë të masave të marra sipas kësaj marrëveshjeje.

Neni 19

1. Vlefshmëria e një transaksioni midis një pale të tretë dhe një personi tjetër, i cili do të kishte të drejtë të vepronte si përfaqësuesi ligjor i fëmijës sipas ligjit të shtetit ku transaksioni është përfunduar, nuk mund të kundërshtohet dhe pala e tretë nuk mund të jetë përgjegjëse, për arsyen e vetme se personi tjetër nuk ka pasur të drejtë të vepronte si përfaqësues ligjor i fëmijës, sipas ligjit të përcaktuar nga dispozitat e këtij kapitulli, për sa kohë që pala e tretë e di ose duhet ta ketë ditur se përgjegjësia prindërore është rregulluar nga ky ligj.
2. Paragrafi i mësipërm zbatohet vetëm nëse transaksioni është lidhur midis personave të pranishëm në territorin e të njëjtit shtet.

Neni 20

Dispozitat e këtij kapitulli zbatohen edhe nëse ligji i përcaktuar nga to është ligji i një shteti jokontraktues.

Neni 21

1. Në këtë kapitull, termi “ligj” nënkupton ligjin në fuqi në një shtet, të ndryshëm nga zgjedhja e tij e dispozitave ligjore.

2. Megjithatë, nëse ligji i zbatueshëm sipas nenit 16 është ai i një shteti jokontraktues dhe nëse zgjedhja e dispozitave të ligjit të këtij shteti përcakton ligjin e një shteti tjetër jokontraktues, i cili do zbatonte ligjin e tij, zbatohet ligji i atij shteti. Nëse ky shtet tjetër jokontraktues nuk do të zbatonte ligjin e vet, ligji i zbatueshëm është ai i përcaktuar në nenin 16.

Neni 22

Zbatimi i ligjit të përcaktuar nga dispozitat e këtij kapitulli mund të refuzohet vetëm nëse ky zbatim do të ishte hapur kundër politikës publike, duke marrë në konsideratë interesin më të mirë të fëmijës.

KAPITULLI IV NJOHJA DHE ZBATIMI

Neni 23

1. Masat e marra nga autoritetet e një shteti kontraktues do të njihen nga funksionimi i ligjit në të gjitha shtetet e tjera kontraktuese.

2. Megjithatë, njohja mund të refuzohet:

a. nëse masa është marrë nga një autoritet, juridiksioni i të cilit nuk ishte bazuar në një nga kushtet e parashikuara në kapitullin II;

b. nëse është marrë masa, përveç ndonjë rasti urgjent, në kuptimin e një procedure gjyqësore ose administrative, pa iu dhënë mundësia fëmijës të dëgjohet, në shkelje të parimeve themelore të procedurës së shtetit të kërkuar;

c. me kërkesën e ndonjë personi që pretendon se masa e cenon përgjegjësinë prindërore të tij ose të saj, nëse kjo masë është marrë, përveç ndonjë rasti urgjent, pa iu dhënë mundësia personit të dëgjohet;

d. nëse kjo njohje është dukshëm kundër politikës publike të shtetit të kërkuar, duke marrë në konsideratë interesin më të mirë të fëmijës;

e. nëse masa nuk është në përputhje me një masë të mëvonshme të marrë në shtetin jokontraktues të banesës së zakonshme të fëmijës, në rastin kur kjo masë e mëvonshme përmbush kërkesat për njohje në shtetin e kërkuar;

f. nëse procedura e parashikuar në nenin 33 nuk ka qenë në përputhje me to.

Neni 24

Pa çenuar nenin 23 paragrafi 1, ndonjë person i interesuar mund të kërkojë nga autoritetet kompetente të një shteti kontraktues që ato të vendosin në lidhje me njohjen apo mosnjohjen e një mase të marrë në një shtet tjetër kontraktues. Procedura rregullohet nga ligji i shtetit të kërkuar.

Neni 25

Autoriteti i shtetit të kërkuar është i detyruar t'i bindet fakteve të zbuluara, mbi të cilat ka bazuar juridiksionin e tij autoriteti i shtetit ku është marrë masa.

Neni 26

1. Nëse masat e marra në një shtet kontraktues dhe të zbatueshme atje kërkojnë zbatim në një shtet tjetër kontraktues, ato do të deklarohen të zbatueshme ose do të regjistrohen për qëllimin e zbatimit në këtë shtet tjetër, sipas procedurës së parashikuar në ligjin e këtij shteti, me anë të kërkesës së një pale të interesuar.

2. Çdo shtet kontraktues do të zbatojë ndaj deklaratës së zbatueshmërisë ose regjistrimit një procedurë të thjeshtë dhe të shpejtë.

3. Deklarata e zbatueshmërisë ose e regjistrimit mund të refuzohet vetëm për një nga arsyet e parashtruara në nenin 23 paragrafi 2.

Neni 27

Pa cënuar këtë rishikim, që është i nevojshëm në zbatim të neneve të mësipërme, nuk do të ketë rishikim në themel të masave të marra.

Neni 28

Masat e marra në një shtet kontraktues dhe të deklaruara të zbatueshme ose të regjistruara për qëllim zbatimi në një shtet tjetër kontraktues, do të zbatohen në këtë shtet, sikur të ishin marrë nga autoritetet e këtij shteti. Zbatimi zhvillohet në përputhje me ligjin e shtetit të kërkuar në masën e parashikuar nga ky ligj, duke marrë në konsideratë interesin më të mirë të fëmijës.

KAPITULLI V BASHKËPUNIMI

Neni 29

1. Një shtet kontraktues do të caktojë një autoritet qendror për të kryer detyrat, të cilat janë vënë nga kjo Konventë për këto autoritete.

2. Shtetet federale, shtetet me më shumë se një sistem ligjor, ose shtetet që kanë njësi autonome territoriale do të jenë të lira të caktojnë më shumë se një autoritet qendror dhe të përcaktojë shtrirjen territoriale ose personale të funksioneve të tyre. Kur një shtet ka caktuar më shumë se një autoritet qendror, ai do të caktojë autoritetin qendror tek i cili mund të paraqitet çdo komunikim për transmetim tek autoriteti qendror përkatës brenda këtij shteti.

Neni 30

1. Autoritetet qendrore do të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin dhe do të nxisin bashkëpunimin ndërmjet autoriteteve kompetente në shtetet e tyre për të përmbushur qëllimet e Konventës.

2. Në lidhje me zbatimin e Konventës, ata do të marrin hapat e duhur për të siguruar informacion, sipas ligjeve dhe shërbimeve në dispozicion, në shtetet e tyre, në lidhje me mbrojtjen e fëmijëve.

Neni 31

Autoriteti Qendror i një shteti kontraktues, ose në mënyrë të drejtpërdrejtë, ose nëpërmjet autoriteteve publike apo organeve të tyre, do të marrin të gjithë hapat e nevojshëm:

- a. për të lehtësuar komunikimin dhe ofruar ndihmën e parashikuar në nenet 8 dhe 9 dhe në këtë kapitull;
- b. për të lehtësuar, me anë të ndërmjetësimit, pajtimit ose instrumenteve të tjera të ngjashme, zgjidhjet e miratuara për mbrojtjen e fëmijës ose pasurisë së fëmijës në situatat në të cilat zbatohet Konventa;
- c. për të siguruar, me kërkesën e një autoriteti kompetent të një shteti tjetër kontraktues, asistencë për zbulimin e vendndodhjes, ku ka të ngjarë të jetë fëmija dhe për nevojën e mbrojtjes brenda territorit të shtetit të kërkuar.

Neni 32

Në bazë të një kërkesë të bërë me arsye të argumentuara përkatëse nga autoriteti qendror ose çdo autoritet tjetër kompetent i çdo shteti kontraktues, me të cilin fëmija ka lidhje të ngushtë, autoriteti qendror i shtetit kontraktues, në të cilin fëmija është banor i zakonshëm dhe i pranishëm, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose me anë të autoriteteve publike apo organeve të tjera:

- a. mund të sigurojë një raport në lidhje me situatën e fëmijës;
- b. mund t'i kërkojë autoritetit kompetent të shtetit të tij të marrë në konsideratë nevojën për të marrë masa për mbrojtjen personale ose të pasurisë së fëmijës.

Neni 33

1. Nëse një autoritet që ka juridiksionin sipas neneve 5-10 e shqyrton me hollësi çështjen e vendosjes së fëmijës në një familje kujdestare ose nën kujdes institucional, apo në sigurimin e kujdesit *kafala* ose një institucioni të ngjashëm dhe nëse kjo vendosje ose sigurim kujdesi zhvillohet në një shtet tjetër kontraktues, së pari do të konsultohet me autoritetin qendror ose çdo autoritet tjetër kompetent të këtij shteti. Për këtë qëllim, ai do të dërgojë një raport për fëmijën, së bashku me arsyet për vendosjen e propozuar ose sigurimin e kujdesit.

2. Vendimi në lidhje me vendosjen ose sigurimin e kujdesit mund të merret në shtetin kërkues vetëm nëse autoriteti qendror ose autoriteti tjetër kompetent i shtetit të kërkuar ka miratuar vendosjen ose sigurimin e kujdesit, duke marrë në konsideratë interesat e fëmijës.

Neni 34

1. Në rastin kur është parashikuar një masë mbrojtëse, nëse e kërkon situata e fëmijës, autoritetet kompetente sipas Konventës mund t'i kërkojnë çdo autoriteti të një shteti tjetër kontraktues, i cili ka informacionin përkatës për mbrojtjen e fëmijës, komunikimin e këtij informacioni.

2. Një shtet kontraktues mund të deklarojë se kërkesat në bazë të paragrafit 1 do t'i komunikohen autoriteteve të tij vetëm nëpërmjet autoritetit qendror të tij.

Neni 35

1. Autoritetet kompetente të një shteti kontraktues mund t'i kërkojnë autoriteteve të një shteti tjetër kontraktues të ndihmojnë në zbatimin e masave të mbrojtjes marrë sipas kësaj Konvente, veçanërisht në sigurimin e ushtrimit efektiv të të drejtave të aksesit, si dhe të drejtën për të marrë kontakte të drejtpërdrejta dhe të rregullta.

2. Autoritetet e një shteti kontraktues, në të cilin fëmija nuk ka banesën e zakonshme, me kërkesën e prindit që banon në atë shtet, i cili kërkon të krijojë apo mbajë lidhje me fëmijën, mund të mbledhin informacion ose të dhëna dhe të nxjerrin një përfundim mbi përshtatshmërinë e këtij prindi për të ushtruar të drejtat dhe mbi kushtet sipas të cilave duhet të ushtrohen këto të drejta. Një autoritet që ushtron juridiksionin, sipas neneve 5 deri në 10, për të përcaktuar një kërkesë në lidhje me të drejtat mbi fëmijën, duhet të deklarojë dhe ta marrë në konsideratë këtë informacion, këto fakte dhe këtë përfundim para se të marrë vendimin e tij.

3. Një autoritet që ka juridiksion, sipas neneve 5 deri në 10 për të vendosur në lidhje me aksesin, mund të shtyjë një procedurë duke pezulluar rezultatin e një kërkesë të bërë sipas paragrafit 2, në veçanti, kur po merr në konsideratë një kërkesë për të kufizuar apo për t'i dhënë fund të drejtave të aksesit të dhëna në shtetin e banesës së mëparshme të përhershme të fëmijës.

4. Asgjë në këtë nen nuk do ta ndalojë një autoritet që ka juridiksion, sipas neneve 5-10, të marrë masa të përkohshme duke pezulluar rezultatin e kërkesës së bërë sipas paragrafit 2.

Neni 36

Nëse fëmija është i ekspozuar ndaj një rreziku serioz, autoritetet kompetente të shtetit kontraktues, ku janë marrë ose janë në shqyrtim masat për mbrojtjen e fëmijës, nëse informohen se vendbanimi i fëmijës ka ndryshuar ose se fëmija ndodhet në një shtet tjetër, do të informojnë autoritetet e shtetit tjetër mbi rrezikun dhe masat e marra apo në shqyrtim.

Neni 37

Një autoritet nuk do të kërkojë apo transmetojë ndonjë informacion sipas këtij kapitulli, nëse për këtë do t'i duhej, sipas gjykimit të saj, ta vinte fëmijën apo pasurinë e tij në rrezik apo të përbente një kërcënim serioz të lirisë apo jetës së një anëtarë të familjes së fëmijës.

Neni 38

1. Pa paragjykuar mundësinë e vënies së tarifave të arsyeshme për sigurimin e shërbimeve, autoritetet qendrore dhe autoritetet e tjera publike të shteteve kontraktuese do të përballojnë shpenzimet e tyre në zbatimin e dispozitave të këtij kapitulli.

2. Një shtet kontraktues mund të hyjë në marrëveshje me një ose me shumë shtete të tjera kontraktuese në lidhje me vendosjen e tarifave.

Neni 39

Çdo shtet kontraktues mund të hyjë në marrëveshje me një ose më shumë shtete kontraktuese, më qëllim përmirësimin e zbatimit të këtij kapitulli në marrëdhëniet e tyre reciproke. Shtetet, të cilat kanë lidhur këtë marrëveshje, do t'i japin një kopje depozituesit të Konventës.

KAPITULLI VI DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 40

1. Autoritetet e shtetit kontraktues të banesës së përhershme të fëmijës ose të shtetit kontraktues ku është marrë masa e mbrojtjes, mund t'i japin personit që ka përgjegjësi prindërore ose personit të cilit

i është besuar mbrojtja e fëmijës dhe e pasurisë së tij, një vërtetim, me kërkesën e tij apo të saj, që tregon cilësinë në të cilën ky person është i autorizuar të veprojë dhe kompetencat që i jepen atij apo asaj.

2. Cilësia dhe kompetencat e specifikuar në vërtetim supozohen t'i jepen këtij personi në mungesë të provës për të kundërtën.

3. Çdo shtet kontraktues do të caktojë autoritetet kompetente për të hartuar vërtetimin.

Neni 41

Të dhënat personale të mbledhura ose të transmetuara sipas Konventës, do të përdoren vetëm për qëllimet për të cilat ato janë mbledhur apo transmetuar.

Neni 42

Autoritetet të cilave u transmetohet informacioni do të sigurojnë konfidencialitetin, në përputhje me ligjin e shtetit të tyre.

Neni 43

Të gjitha dokumentet e paraqitura apo të dorëzuara sipas kësaj Konvente do të përjashtohen nga legalizimimi apo ndonjë formalitet i ngjashëm.

Neni 44

Çdo shtet kontraktues mund të caktojë autoritetet tek të cilat paraqiten kërkesat sipas neneve 8, 9 dhe 33.

Neni 45

1. Përcaktimet e përmendura në nenet 29 dhe 44 do t'i komunikohen Byrosë së Përhershme të Konferencës së Hagës mbi të Drejtën Ndërkombëtare Private.

2. Deklarata e përmendur në nenin 34 paragrafi 2 do t'i bëhen depozituesit të Konventës.

Neni 46

Një shtet kontraktues, ku zbatohen sisteme të ndryshme ligjore ose kuadri ligjor ndaj mbrojtjes së fëmijës dhe të pasurisë së tij/saj, nuk do të jenë të detyruara të zbatojnë dispozitat e Konventës vetëm për konflikte midis këtyre sistemeve të ndryshme, ose kuadrit ligjor.

Neni 47

Për sa i përket një shteti, në të cilin dy ose më shumë sisteme ligjore apo grupe rregullash ligjore në lidhje me ndonjë çështje të trajtuar në këtë Konventë, zbatohen në njësi të ndryshme territoriale:

1. çdo referim tek vendbanimi i zakonshëm në këtë shtet do të interpretohet si referim tek vendbanimi i zakonshëm në një njësi territoriale;

2. çdo referim tek prania e fëmijës në këtë shtet do të interpretohet si referim tek prania në një njësi territoriale;

3. çdo referim tek vendndodhja e pasurisë së fëmijës në këtë shtet do të interpretohet si referim tek vendndodhja e pasurisë së fëmijës në një njësi territoriale;
4. çdo referim tek shteti, shtetësinë e të cilit ka fëmija do të interpretohet si referim tek njësi territoriale e caktuar nga ligji i atij shteti, ose në mungesë të rregullave përkatëse, të njërive territoriale me të cilat fëmija ka pasur lidhje më të ngushtë;
5. çdo referim tek shteti, autoritetet e të cilit janë në shqyrtim e sipër të një kërkesë për divorc ose ndarje ligjore të prindërve të fëmijës, ose për anullimin e martesës së tyre, do të interpretohet si referim tek njësi territoriale, autoritetet e së cilës janë në shqyrtim e sipër të kësaj kërkesë;
6. çdo referim tek shteti me të cilin fëmija ka një lidhje thelbësore, do të interpretohet si referim tek njësi territoriale me të cilën fëmija ka këtë lidhje;
7. çdo referim tek shteti tek i cili fëmija është larguar apo në të cilin ai apo ajo është mbajtur, do të interpretohet si referim tek njësi territoriale përkatëse tek e cila fëmija është larguar apo në të cilën ai apo ajo është mbajtur;
8. çdo referim tek organet ose autoriteteve të këtij shteti, përveç autoriteteve qendrore, do të interpretohet si referim tek ato të autorizuara për të vepruar në njësinë territoriale përkatëse;
9. çdo referim tek ligjit ose procedura, ose autoriteti i shtetit në të cilin është marrë një masë, do të interpretohet si referim tek ligji ose procedura, ose autoriteti i njësisë territoriale në të cilën është marrë kjo masë;
10. çdo referim tek ligji ose procedura, apo autoriteti i shtetit të kërkuar, do të interpretohet si referim tek ligji ose procedura, apo autoriteti i njësisë territoriale në të cilën është kërkuar njohja apo zbatimimi.

Neni 48

Për qëllimin e identifikimit të ligjit të zbatueshëm sipas kapitullit III, në lidhje me një shtet i cili përfshin dy ose më shumë njësi territoriale, ku secila prej tyre ka sistemin e vet ligjor apo grupin e rregullave ligjore, në lidhje me çështjet e mbuluara nga kjo Konventë, zbatohen rregullat e mëposhtme:

- a. nëse ka rregulla në fuqi në këtë shtet që identifikojnë se cili ligj i njësisë territoriale është i zbatueshëm, zbatohet ligji i kësaj njësie;
- b. në mungesë të këtyre rregullave, zbatohet ligji i njësisë territoriale përkatëse, siç përcaktohet në nenin 47.

Neni 49

Për qëllimin e identifikimit të ligjit të zbatueshëm sipas kapitullit III, në lidhje me një shtet i cili ka dy ose më shumë sisteme ligjore apo grup rregullash ligjore të zbatueshme për kategori të ndryshme personash në lidhje me çështjet e mbuluara nga kjo Konventë, do të zbatohen rregullat e mëposhtme:

- a. nëse ka rregulla në fuqi në këtë shtet që identifikojnë se cili nga këto ligje zbatohet, do të zbatohet ky ligj;
- b. në mungesë të këtyre rregullave, zbatohet ligji i sistemit ose grupi i rregullave ligjore, me të cilat fëmija ka lidhje më të afërt.

Neni 50

Kjo Konventë nuk do të çënojë zbatimin e Konventës së 25 tetorit 1980 mbi Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijës, ndërmjet palëve në të dyja konventat. Megjithatë, asgjë nuk përjashton dispozitat e kësaj Konvente nga nxitja për qëllimin e sigurimit të kthimit të fëmijës, i cili është larguar apo mbajtur pa të drejtë ose nga organizimi i të drejtave të aksesit.

Neni 51

Për sa i përket shteteve kontraktuese, kjo Konventë zëvendëson Konventën e 5 tetorit të vitit 1961 mbi Pushtetet e Autoriteteve dhe të ligjit të Zbatueshëm në Lidhje me Mbrojtjen e të Miturve dhe Konventën që mbulon kujdestarinë e të miturve, nënshkruar në Hagë më 12 qershor 1902, pa çënuar njohjen e masave të marra sipas Konventës së 5 tetorit 1961, të përmendura më sipër.

Neni 52

1. Kjo Konventë nuk do të çënojë ndonjë instrument ndërkombëtar në të cilin shtetet kontraktuese janë palë dhe që përmbajnë dispozita në lidhje me çështjet e trajtuara nga Konventa, për sa kohë që është bërë një deklaratë tjetër nga shtetet palë në këtë instrument.

2. Kjo Konventë nuk çënon mundësinë për një apo më shumë shtete kontraktuese për të lidhur marrëveshje që përmbajnë dispozita për çështjet e trajtuara nga kjo Konventë, në lidhje me fëmijët që kanë vendbanim të zakonshëm në një nga shtetet palë në këto marrëveshje.

3. Marrëveshjet që do të lidhen nga një apo më shumë shtete kontraktuese për çështje brenda fushës së veprimit të kësaj Konvente, nuk çënojë zbatimin e dispozitave të kësaj Konvente, në marrëdhëniet e këtyre shteteve me shtete të tjera kontraktuese.

4. Paragrafi i mësipërm zbatohet, gjithashtu, ndaj ligjeve uniforme bazuar në lidhjet specifike të një natyre rajonale ose natyre tjetër ndërmjet shteteve të interesuara.

Neni 53

1. Kjo Konventë do të zbatohet ndaj masave vetëm nëse ato janë marrë në një shtet pasi Konventa ka hyrë në fuqi për atë shtet.

2. Konventa do të zbatohet ndaj njohjes dhe zbatimit të masave të marra pas hyrjes së saj në fuqi midis shtetit ku janë marrë masat dhe shtetit të kërkuar.

Neni 54

1. Çdo komunikim i dërguar autoritetit qendror apo ndonjë autoriteti tjetër të një shteti kontraktues do të jetë në gjuhën origjinale dhe do të shoqërohet nga një përkthim në gjuhën zyrtare ose në një nga gjuhët zyrtare të shtetit tjetër, ose, kur kjo nuk është e mundur, do të sigurohet një përkthim në gjuhën frënge ose angleze.

2. Megjithatë, një shtet kontraktues, duke bërë një rezervë në përputhje me nenin 60, mund të kundërshtojë përdorimin e gjuhës frënge ose angleze, por jo të të dyja gjuhëve.

Neni 55

1. Në përputhje me nenin 60, një shtet kontraktues:

a. mund të rezervojë juridiksionin e autoriteteve të saj për të marrë masa në lidhje me mbrojtjen e pasurisë së fëmijës që ndodhet në territorin e tij;

b. mund të rezervojë të drejtën e mosnjohjes së një përgjegjësie prindërore apo mase për sa kohë që nuk është në përputhje me ndonjë masë të marrë nga autoritetet e tij në lidhje me këtë pasuri.

2. Rezerva mund të kufizohet për kategori të caktuara të pasurisë.

Neni 56

Sekretari i Përgjithshëm i Konferencës së Hagës mbi të Drejtën Ndërkombëtare Private do të mbledhë rregullisht një Komision të Posaçëm, me qëllim rishikimin e funksionimit praktik të Konventës.

KAPITULLI VII DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 57

1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim për shtetet e përfaqësuara në sesionin e tetëmbëdhjetë të Konferencës së Hagës mbi të Drejtën Ndërkombëtare Private.

2. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit ose miratimit dhe instrumentet përkatëse të ratifikimit, pranimit ose miratimit depozitohen në Ministrinë e Punëve të Jashtme të Hollandës, që ka funksionin e depozituesit të kësaj Konvente.

Neni 58

1. Çdo shtet tjetër mund të aderojë në këtë Konventë pas hyrjes në fuqi të saj në përputhje me nenin 61 paragrafi i parë.

2. Instrumenti i aderimit depozitohet tek depozituesi i kësaj Konvente.

3. Ky aderim do të ketë efekt vetëm në lidhje me marrëdhëniet midis shtetit aderues dhe shteteve palë, të cilët nuk kanë paraqitur kundërshtim për këtë aderim brenda gjashtë muajve nga marrja e njoftimit, parashikuar nga neni 63 pika b. Një kundërshtim i tillë mund të bëhet prej shteteve palë në kohën e ratifikimit, pranimit ose miratimit të kësaj Konvente pas një aderimi. Për çdo kundërshtim do të njoftohet depozituesi.

Neni 59

1. Nëse një shtet ka dy ose më shumë njësi territoriale në të cilat zbatohen sisteme të ndryshme ligjore në lidhje me çështjet e trajtuara në këtë Konventë, ai mund të deklarojë në kohën e nënshkrimit, ratifikimit, miratimit ose aderimit, se Konventa do të shtrihet në të gjitha njësitë territoriale ose vetëm në një ose më shumë prej tyre. Ky shtet mund ta modifikojë këtë deklaratë duke dorëzuar një deklaratë tjetër në çdo kohë.

2. Çdo deklaratë e tillë do t'i njoftohet depozituesit duke deklaruar shprehimisht njësitë territoriale në të cilat zbatohet kjo Konventë.

3. Nëse një shtet nuk bën asnjë deklaratë të tillë në përputhje me këtë nen, kjo Konventë do të shtrihet në të gjitha njësitë territoriale të këtij shteti.

Neni 60

1. Çdo shtet, në çastin e ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit në këtë Konventë, ose në kohën e paraqitjes së një deklaratë në lidhje me nenin 59, mund të paraqesë një ose të dyja rezervat e parashikuara në nenin 54 paragrafi i dytë dhe nenin 55. Asnjë rezervë tjetër nuk mund të bëhet.
2. Çdo shtet palë mund ta tërheqë në çdo kohë këtë rezervë me një njoftim drejtuar depozituesit.
3. Rezerva e humbet fuqinë dy muaj pas datës së dërgimit të njoftimit të referuar në paragrafin mësipërm.

Neni 61

1. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit të instrumentit të tretë të ratifikimit, të pranimit ose të miratimit referuar në nenin 57.
2. Më pas ajo do të hyjë në fuqi:
 - a. për çdo shtet tjetër palë që ratifikon, pranon ose miraton atë më pas, tre muaj pas datës së depozitimit të instrumentit të ratifikimit, të pranimit, të miratimit, ose të aderimit;
 - b. për çdo shtet aderues, tre muaj pas përfundimit të periudhës gjashtëmujore të parashikuar në paragrafin e tretë të nenit 58;
 - c. për një territor në të cilin Konventa është shtrirë në përputhje me nenin 59 tre muaj pas njoftimit të referuar në të njëjtin nen.

Neni 62

1. Çdo shtet palë në Konventë mund ta denoncojë atë përmes një njoftimi me shkrim të dërguar depozituesit. Ai mund të kufizohet për disa territore në të cilat zbatohet Konventa.
2. Denoncimi bëhet i efektshëm dymbëdhjetë muaj pas marrjes së njoftimit të denoncimit prej depozituesit. Në rast se hyrja në fuqi e denoncimit kërkon një periudhë më të gjatë kohe sipas specifikimit të bërë në njoftim, denoncimi bëhet i efektshëm pas përfundimit të kësaj periudhe.

Neni 63

Depozituesi i njofton shtetet palë të Konferencës së Hagës mbi të Drejtën Ndërkombëtare Private, si dhe shtetet që kanë aderuar në përputhje me nenin 58, për sa më poshtë:

- a. nënshkrimet, ratifikimet, pranimet dhe miratimet të referuara në nenin 57;
- b. aderimet dhe kundërshtimet përkatëse të referuara në nenin 58;
- c. datën në të cilën kjo Konventë hyn në fuqi në përputhje me nenin 61;
- d. deklaratimet e referuara në nenin 34 paragrafi i dytë dhe nenin 59;
- e. marrëveshjet e referuara në nenin 39;

f. rezervat e referuara në nenin 54 paragrafi i dytë dhe nenin 55, si dhe tërheqjet e tyre të referuara në nenin 60 paragrafi i dytë;

g. denoncimet e referuara në nenin 62.

Në dëshmi të kësaj, nënshkruesit, të autorizuar rregullisht, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Bërë në Hagë, më 19 tetor 1996, në frëngjisht dhe anglisht, ku të dy tekstet janë njëjloj të vlefshëm, në një kopje të vetme, e cila do të depozitohet në arkivat e Qeverisë së Hollandës, e cila, nëpërmjet kanaleve diplomatike, i dërgon një kopje të vërtetuar çdo shteti të përfaqësuar në sesionin e tetëmbëdhjetë të Konferencës së Hagës mbi të Drejtën Ndërkombëtare Private.